

Sygn. akt I Ns 696/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Tadeusz Radziwon

Protokolant Ewa Trusiak

po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 2014 w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z wniosku M. T., J. J. i R. J. (1)

z udziałem Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.

o zatwierdzenie uchylenia się od skutków niezłożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza

postanawia:

I. Oddalić wniosek.

II. Stwierdzić, że zainteresowani we własnym zakresie ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

S ę d z i a

Sygn. akt I Ns 696/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawca M. T., J. J. i R. J. (1) wystąpili z wnioskiem o zatwierdzenie przez Sąd uchylenia się przez wyżej wymienionych od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia woli o przyjęciu na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza spadku po R. J. (2) zmarłym dnia 19 września 2010 roku w B. (k.3). W uzasadnieniu wniosku podnieśli, iż nie złożyli stosownych oświadczeń w ustawowym terminie albowiem do kwietnia 2014 roku pozostawali w błędnym przekonaniu, że zmarły nie pozostawił po sobie nieuiszczonych wierzytelności obciążających spadkobierców. Wskazali, iż o istnieniu długu spadkowego dowiedzieli się dopiero po wystąpieniu przez wierzyciela Bank (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w G. z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku po R. J. (2) (k.3-4).

Uczestnik postępowania Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. wniósł o oddalenie wniosku (k.21-23).W uzasadnieniu zajętego stanowiska wskazał, iż wnioskodawcy nie poczynili żadnych starań w kierunku ustalenia rzeczywistego stanu masy spadkowej, a nadto pismami z dnia 25 lipca 2011 roku (k.24-26) zostali powiadomieni o istnieniu zobowiązania spadkodawcy wynikającego z zawarcia umowy kredytowej numer (...), czego dowodem jest załączona do akt sprawy kopia pisma wnioskodawczyni J. J. w którym wnosi ona o umorzenie lub rozłożenie na raty długu spadkowego (k.27).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Spadkodawca R. J. (2) zmarł w dniu 19 września 2010 roku w B., gdzie ostatnio stale zamieszkiwał przy ulicy (...)(dowód: odpis skrócony aktu zgonu, k. 5, akt sprawy Sądu Rejonowego w B.o sygnaturze INs 387/14). Ze spadkobierców ustawowych pozostawił żonę J. J. oraz dzieci R. J. (1) i M. T. (dowód : zapewnienie spadkowe k.32 akta sprawy Sądu Rejonowego w B.o sygnaturze INs 387/14).

Zgodnie z dyspozycją art.1015§1 k.c. oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania.

W myśl art.1019 §2 k.c. spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może w trybie określonym w art.1019 §1 k.c. uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu. W przypadku powoływania się na błąd powyższe uprawnienie stosownie do treści art.88§2 k.c. wygasa z upływem roku od wykrycia błędu.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie zostało jednoznacznie wykazane, iż nie zachodzą przesłanki do zatwierdzenia przez Sąd uchylecia się przez wnioskodawców od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia woli o przyjęciu spadku na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza. Z zeznań M. T. i R. J. (1) (k.40v.-41) jednoznacznie wynika, iż wszyscy spadkobiercy pozostawali w stałym kontakcie ze spadkodawcą do chwili jego śmierci, przy czym M. T. przyznała, iż jej matka J. J. poinformowała ją o wystosowaniu pisma do uczestnika w sprawie istniejącego zadłużenia kredytowego. Jednocześnie podała, że nie otrzymała pisma uczestnika z dnia 25 lipca 2011 roku wskazując, iż być może powodem niedoręczenia przesyłki była częste fakty dewastacji skrzynek na listy w bloku, w którym zamieszkuje. Dodała, że po śmierci spadkodawcy zarówno ona, jak i pozostali współspadkobiercy nie poczynili jakichkolwiek starań w kierunku ustalenia rzeczywistego stanu masy spadkowej po zmarłym R. J. (2).

Powyższe okoliczności potwierdził R. J. (1), który nadto nie wykluczył, iż odebrał pismo uczestnika informujące o długu spadkowym, jednakże go nie przeczytał albowiem z uwagi na posiadane wysokie zadłużenie w instytucjach bankowych, z zasady w roku 2011 wyrzucał bez czytania korespondencję nadchodzącą z banków (k.41). M. T. i R. J. (1) przyznali, iż podpis pod skierowanym do uczestnika pismem z dnia 25 maja 2013 roku należy ich matki, zaś M. T. dodała, że J. J. powiedziała jej aby nie interesowała się sprawą istniejącego zadłużenia spadkodawcy.

W myśl podzielanego przez Sąd poglądu wyrażonego w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 01 grudnia 2011 roku „ o błędzie co do przedmiotu spadku można mówić wtedy, gdy brak wiedzy o rzeczywistym stanie majątku spadkowego nie jest wynikiem braku staranności po stronie spadkobiercy, czy też inaczej, gdy „ błąd jest usprawiedliwiony okolicznościami sprawy” (ICSK 85/11, LEX Nr. 1147725). Sąd Najwyższy wskazał również, iż „poprzestanie na pozbawionym podstaw przypuszczeniu dotyczącym stanu majątku spadkowego jest wyrazem braku należytej staranności, który uniemożliwia uchylenie się od skutków prawnych złożenia albo niezłożenia oświadczenia woli w oparciu o przepisy o wadach oświadczenia woli, jeśli pomiędzy niedołożeniem wymaganej w okolicznościach sprawy dbałości a brakiem rozeznania co do przedmiotu spadku zachodzi zależność przyczynowo - skutkowa. Wobec tego za błąd istotny spadkobiercy uznać należy brak wiedzy o stanie spadku, mimo podjęcia właściwych i możliwych działań, zmierzających do ustalenia rzeczywistego stanu spadku (II CSK 172/12 postanowienie z 29 listopada 2012 roku, LEX Nr. 1299156, poruszają także, postanowienie Sądu Najwyższego z 18 marca 2010 roku V CSK 337/09, LEX Nr. 677786 i postanowienie Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2005 roku IV CK 799/04, OSNC 2006, Nr.5,poz.94).

W realiach przedmiotowej sprawy jest niewątpliwym, iż wnioskodawcy poprzez całkowity brak starań w zakresie ustalenia rzeczywistego stanu majątku spadkowego wykazali w tym zakresie niedbałość, która eliminuje możliwość powoływania się przez nich na błąd w kwestii niezachowania terminu do złożenia oświadczenia spadkowego. Pomimo możliwości poczynienia ustaleń odnośnie stanu zadłużenia spadkodawcy chociażby w Biurze Informacji Kredytowej spadkodawcy nie skorzystali z tej możliwości, co jednoznacznie wskazuje na niestaranność z ich strony i skutkuje niemożnością uwzględnienia przez Sąd złożonego wniosku.

Niezależnie od powyższego należy zaznaczyć, iż w ocenie Sądu wnioskodawcy uchybili terminowi do wystąpienia z wnioskiem o zatwierdzenie uchylecia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia woli. Mając na

uwadze, wielkość wierzytelności spadkowej (22215,61 złotych na dzień 25 lipca 2011 roku) oraz fakt stałego kontaktu ze spadkodawcą jest mało wiarygodne, iż wnioskodawcy nie posiadali wiedzy o zaciągniętym przez spadkodawcę zobowiązaniu kredytowym.

Nadto nawet przy założeniu przeciwnym nie ulega wątpliwości, że fakt istnienia długu spadkodawcy był znany jego żonie, przed 25 maja 2013 roku (dowód: pismo k.27) i trudno uznać, iż nie podzieliła się ona tą wiedzą z osobami jej najbliższymi, które również obciąża przedmiotowe zobowiązanie spadkowe. W ocenie Sądu zeznania M. T. i R. J. (1) złożone na okoliczność braku wcześniejszej wiedzy o długu spadkowym są w świetle zasad doświadczenia życiowego zupełnie niewiarygodne albowiem nie można przyjąć, iż nie zostali oni poinformowani przez matkę o problemie dotyczącym żywothnych interesów wszystkich członków rodziny. Nadto twierdzenia M. T. i R. J. (1) odnośnie przyczyn nie zapoznania się przez nich z treścią pisma uczestnika z dnia 25 lipca 2011 roku budzą uzasadnione wątpliwości i jako nie wykazane dowodowo nie miały w sprawie istotniejszego znaczenia. Wymaga przy tym podkreślenia, iż postawa wnioskodawcy, który na skutek własnej decyzji nie zapoznał się z treścią kierowanej do niego korespondencji, nie ma wpływu na początek biegu terminu do uchylenia się przez niego od skutków niezłożenia w ustawowym terminie stosownego oświadczenia woli.

Biorąc pod uwagę, iż postępowanie w przedmiotowej sprawie zostało wszczęte w dniu 03 czerwca 2014 roku należało uznać, że także na skutek upływu terminu wskazanego w dyspozycji art.88§2 k.c. wnioskodawcy przed złożeniem wniosku utracili uprawnienie do dochodzenia przed Sądem zatwierdzenia uchylenia się od skutków niezłożenia w ustawowym terminie oświadczenia o przyjęciu spadku po R. J. (2).

W tym stanie rzeczy, na mocy art.1019§1 i 2 k.c w zw. z art.84 §1 i 2 k.c., art. 1015§1 k.c. i art.88 §2 k.c. orzeczono jak w sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto stosownie do dyspozycji art.520 §1k.p.c.

Sędzia